II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 28. juli 1999
om Tysklands statsstøtte til fordel for Brockhausen Holze GmbH

(meddelt under nummer K(1999) 2914)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2000/21/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler ([1]), under hensyntagen til disse bemærkninger og

ud fra følgende betragtninger:

1. **SAGSFORLØB**

(1) I en klage af 2. september 1996 (indgået den 6. september 1996) blev Kommissionen underrettet om, at delstaten Sachsen havde ydet statsstøtte til virksomheden Brockhausen Holze GmbH (BHC), Chemnitz. Kommissionen anmodede den 16. september 1996 og 22. november 1997 om oplysninger, som Tyskland formelt fremsendte ved brev af 15. oktober 1996 og 7. februar 1997. På grundlag af oplysningerne i sidstnævnte brev blev sagen registreret som NN-sag den 8. april 1997. BHC anmodede den 18. april 1997 om generaleksekution. Kommissionen anmodede ved brev af 21. april 1997, 12. juni 1997 og 18. juli 1997 Tyskland om at anmelde denne støtte. Ved brev af 26. juni 1997 og 15. august 1997 afviste Tyskland denne anmodning med den begrundelse, at en anmeldelse var blevet overflødig, da virksomheden havde anmodet om generaleksekution.

(2) Ved brev af 18. februar 1998 underrettede Kommissionen Tyskland om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2. Endvidere opfordrede den formelt Tyskland ([2]) til senest en måned efter modtagelsen af dette brev at fremsende alle de dokumenter og oplysninger, der var nødvendige for at vurdere, om den allerede udbetalte støtte var i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 87. Tyskland svarede ved brev af 4. maj 1998.

(3) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ([3]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den omhandlede støtte. Den 9. juni 1998 modtog Kommissionen bemærkninger, som den videresendte til Tyskland den 25. januar 1999. På grundlag af flere forlængelser af den tildelte frist fik Tyskland frist til at fremsætte kommentarer inden den 31. marts 1999. Denne frist blev ikke overholdt. Efter et påmindelsesbrev fra Kommissionen fremsendte Tyskland omsider sine kommentarer den 11. maj 1999.

([1]) EFT C 144 af 9.5.1998, s. 15.

([2]) I henhold til Domstolens dom af 13. april 1994 i de forenede sager C-324/90 og C-342-90 (Tyskland og Pleuger-Worthington mod Kommissionen), Sml. 1994, I-1173.

([3]) Se fodnote 1.

2. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

2.1. Baggrunden for procedurens indledning

(4) Kommissionen fik kendskab til støtten til BHC gennem en klage fra en østrigsk maskinfabrik. I henhold hertil har delstaten Sachsen ydet virksomheden støtte på 4,7 mio. DEM. Ifølge klageren gjorde denne støtte det muligt for virksomheden at øge sin eksport ved at sælge til lave priser.

(5) Tyskland meddelte ved brev af 15. oktober 1996, at virksomheden i realiteten havde modtaget en passiv kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM fra delstaten Sachsens konsolideringsfond ([4]) og en garanti på 80 % i forbindelse med et lån på 2,3 mio. DEM på grundlag af delstaten Sachsens garantiordning ([5]).

(6) Disse støtteforanstaltninger viste sig at give anledning til problemer i følgende henseende:

a) Godkendelsen af ordning N 117/95 omfattede tilsagn fra Tyskland om, at der ikke ville blive tale om kumulering af støtte. Støtten fra konsolideringsfonden blev imidlertid ydet ved siden af den garanti, der blev stillet som led i ordning N 73/93, og var dermed i strid med forbudet mod kumulering. Støtten skulle derfor have været anmeldt som ad hoc-omstruktureringsstøtte.

b) Ordning N 73/93 tillader kun garantier for lån på mindst 5 mio. DEM.

(7) Tyskland blev gentagne gange opfordret til at indgive en formel anmeldelse og fremsende alle oplysninger, der var nødvendige for at vurdere, om støtten var forenelig med fællesmarkedet. De tyske myndigheder afviste dette i deres brev af 26. juni 1997 og 15. august 1997 med følgende begrundelse:

a) en anmeldelse var i mellemtiden blevet overflødig, fordi virksomheden havde anmodet om generaleksekution

b) støtteforanstaltningerne skulle ikke betragtes som adskilte foranstaltninger, men derimod som en enkelt omstruktureringsstøtte, hvorfor forbudet mod kumulering ikke blev overtrådt. Ved at anvende de to ordninger har det været muligt at reducere støttens samlede intensitet, fordi garantier har lavere støtteintensitet end lån. På denne måde har det været muligt at begrænse støtten til det absolut nødvendige minimum og således bedre overholde princippet i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ([6]).

(8) Kommissionen besluttede derpå at indlede proceduren for at få en formel anmeldelse og for at kunne vurdere, om den støtte, der er ydet til virksomheden, er forenelig med fællesmarkedet.

2.2. Støttemodtageren

(9) Pr. 31. december 1995 havde BHC 243 ansatte og en årsomsætning på 32 mio. DEM, og mindst 25 % af andelene var ikke ejet af en virksomhed, som ikke var en SMV. BHC var således en SMV i medfør af Kommissionens henstilling 96/280/EF af 3. april 1996 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder ([7]).

(10) BHC var beskæftiget inden for tre hovedområder, støbning efter kundespecifikation (25 %), serviceydelser (25 %) og sliddele (50 %), og fremstillede hovedsagelig stålkugler til cementindustrien og armeringer til fyringsanlæg.

(11) Med produktionssted i Chemnitz er virksomheden beliggende i et strukturelt tilbagestående område i delstaten Sachsen.

2.3. Virksomhedens udvikling

(12) BHC blev oprettet på grundlag af Eisen- und Stahlgießerei Chemnitz GmbH (ESC GmbH), som i begyndelsen af 1992 blev erhvervet af Treuhandanstalts (THA) PE GmbH. Privatiseringen blev foretaget på grundlag af en åben, betingelsesløs og gennemsigtig udbudsprocedure med salg til den højestbydende. I september 1992 oprettede disse to selskaber CPC GmbH, hvis formål var drift af et jern- og stålstøberi. I 1993 udarbejdede delstaten Nordrhein-Westfalen en finansieringsplan for CPC GmbH, som var betinget af, at der blev oprettet et fast driftssted i Nordrhein-Westfalen. Derfor blev CP Gießerei KG (CPG KG) oprettet med hjemsted i Beckum. I den følgende tid blev selskaberne CPC GmbH og CPG KG omdøbt til henholdsvis BHC Brockhausen & Holze Gießerei GmbH &Co KG (BHC KG) og Brockhausen & Holze Gießerei GmbH (BHC GmbH). BHC GmbH og BHC KG blev den 29. august 1995 fusioneret til BHC.

([4]) Delstaten Sachsens konsolideringsordning »Richtlinie über die Gewährung von Mitteln aus dem Konsolidierungsfonds des Freistaates Sachsen zur Umstrukturierung kleiner und mittlerer Unternehmen der gewerblichen Wirtschaft« på grundlag af aftalen mellem delstaten Sachsen og Treuhandanstalt(THA)/Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS) af 5. december 1994; støttesag N 117/95; godkendt af Kommissionen ved brev af 5. maj 1995 (SG(95) D/5782).

([5]) Delstaten Sachsens garantiordning »Bürgschaftsrichtlinie des Freistaates Sachsen für die Wirtschaft und die freien Berufe sowie die Land- und Forstwirtschaft« af 1. september 1993; støttesag N 73/93; godkendt af Kommissionen ved brev af 7. juni 1993 (SG(93) D/9273).

([6]) EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12.

([7]) EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4.

(13) Som følge af den forsinkede gennemførelse af investeringer og betydelige etableringstab oplevede BHC i løbet af 1995 kolossale likviditetsproblemer. Disse etableringstab var navnlig forårsaget af virksomhedens uproduktive gamle anlæg og af, at samarbejdet med en vesttysk partner ophørte. I en rapport fra virksomhedsrådgivningsfirmaet LOGOS-Consult blev virksomhedens finansielle behov i januar 1996 anslået til 6 mio. DEM. Der blev udarbejdet en omstruktureringsplan, og forskellige offentlige myndigheder ydede finansiel støtte. Dette løste imidlertid ikke virksomhedens likviditetsproblemer. I februar 1997 blev der stillet yderligere støtte på 1,243 mio. DEM til rådighed. Da dette beløb ikke var tilstrækkeligt, anmodede BHC den 18. april 1997 om generaleksekution.

(14) Generaleksekutionen blev indledt den 20. maj 1997. Forvalteren indgik en overtagelses- og forpagtningskontrakt med firmaet Guß und Verschleißtechnik GmbH (GVT). Den 23. juni 1997 blev BHC's drift indstillet og overtaget af GVT. Nærværende beslutning vedrører kun den tidligere virksomhed.

2.4. **Finansiel støtte**

(15) Ifølge den anmeldelse, som Tyskland indgav den 4. maj 1998 efter procedurens indledning, modtog BHC i perioden 1994-1997 forskellige støtteforanstaltninger til en samlet værdi af mere end 42 mio. DEM. Den private investors bidrag til omstruktureringen synes at ligge på 750 000 DEM ([8]). De oplysninger, som Kommissionen har fået forelagt, er imidlertid ikke entydige med hensyn til denne andel.

(16) I 1993 blev der udarbejdet en første omfattende finansieringsplan for BHC:

a) Den 27. maj 1994 ydede delstaten Nordrhein-Westfalen på grundlag af garantiordningen »Bürgschaftshilfen des Landes Nordrhein-Westfalen für Vorhaben auf dem Gebiet der Länder Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen und Berlin/Ost« en garanti på 90 % i forbindelse med et investeringslån på 20 mio. DEM og et driftslån på 10 mio. DEM ([9]). Støtten udgjorde således 27 mio. DEM.

b) Den 28. oktober 1994 ydede delstaten Sachsen på grundlag af støtteordningen Gemeinschaftsaufgabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur ([10])« et tilskud på 7,406 mio. DEM, hvoraf kun 6,94 mio. DEM blev udbetalt.

c) Finanzamt Chemnitz (skatteforvaltning) indrømmede i årene 1994 og 1995 virksomheden skattemæssige investeringspræmier (Investitionszulagen) på henholdsvis 91 268 DEM og 1 056 153 DEM i henhold til den tyske Investitionszulagengesetz fra 1993 (InvZulG).

(17) I januar 1996 måtte der iværksættes omstruktureringsforanstaltninger som følge af virksomhedens problemer. Disse blev finansieret på grundlag af

a) et driftslån fra den bank, som virksomheden normalt benytter (i første omgang begrænset til 1,8 mio. DEM), som blev sikret ved en garanti på 80 %, der blev stillet den 3. april 1996 på grundlag af delstaten Sachsens garantiordning (N 73/93). Garantien udgjorde 1,44 mio. DEM

b) en passiv kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM, der blev ydet den 24. juni 1996 på grundlag af delstaten Sachsens konsolideringsfond ([11]).

c) betalingshenstand fra Stadtwerke Chemnitz (offentlig forsyningsvirksomhed) på 1,167 mio. DEM.

(18) For at dække virksomhedens likviditetsbehov blev der i februar 1997 truffet yderligere tre foranstaltninger:

a) Garantien fra delstaten, Sachsen blev hævet med 500 000 DEM og garantibeløbet blev forhøjet fra i alt 1,8 mio. DEM til 2,3 mio. DEM.

b) BvS ydede et lån på 500 000 DEM, med en rente på 3 % over diskontoen.

c) Anpartshaverne bidrog med 250 000 DEM til afhjælpning af likviditetsmanglen.

(19) Alle støtteforanstaltninger blev som led i generaleksekutionen registreret i fortegnelsen over fordringer.

2.5. **Omstruktureringsplanen**

(20) Anmeldelsen af 4. maj 1998 indeholdt en kort beskrivelse af omstruktureringsplanen. Tyskland fremsendte ved brev af 11. maj 1999 LOGOS-Consults rapport, som indeholder en vurdering af den plan, som BHC's ledelse havde udarbejdet.

([8]) Heri synes at indgå følgende: 20 % af lånet på 2,3 mio. DEM, dvs. 500 000 DEM, og 250 000 DEM i form af et anpartshaverlån.

([9]) N 155/88.

([10]) 22. rammeplan for Gemeinschaftsaufgabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur«.

([11]) Se fodnote 4.

(21) Omstruktureringsplanen, som var udarbejdet i 1996, tog sigte på at øge BHC's produktivitet, forbedre virksomhedens konkurrenceevne og rette op på den relativt spændte finansielle situation.

(22) Omstruktureringsplanen indeholdt i det væsentlige seks foranstaltninger:

a) færdiggørelsen af rekonstruktionen af væsentlige anlægskomponenter med henblik på at forbedre kvaliteten, nedsætte materiale-, energi- og personaleforbruget og i sidste instans opnå mere konkurrencedygtige omkostninger

b) nedlukning af en række urentable gamle anlæg

c) personalenedskæring med 30 ansatte

d) intensivering af salgsaktiviteterne, bl. a. gennem opbygning af et net af agenturer i udlandet, og ledelsen regnede i denne forbindelse med en salgsfremgang fra og med 1996

e) sortimentsforskydning til området med højere forædlingsgrad, dvs. fra støbning til cementområdet. BHC skulle ikke længere være støberi i klassisk forstand.

(23) Ifølge finansieringsplanen skulle grunde, der ikke var nødvendige for driften, sælges, således at man ved hjælp af egenkapital kunne bidrage til at nedbringe selskabets gæld og derved opnå yderligere finansieringsmuligheder hos kreditinstitutter.

(24) Også for regnskabsåret 1996 ventedes et tab, men fra og med 1997 skulle virksomheden opnå et positivt driftsresultat.

(25) LOGOS-Consult anså ledelsens plan for at være optimistisk og ambitiøs, men ikke urealistisk. Da man heri ikke tog udgangspunkt i den værst tænkelige situation, var der fortsat en række risikofaktorer. Virksomhedens eget bidrag til omstruktureringen skulle således finansieres via salget af grunde, der ikke var nødvendige for driften. På det tidspunkt, hvor LOGOS-Consults rapport blev udarbejdet, havde dette salg imidlertid endnu ikke fundet sted og var også fortsat uvist.

2.6. **Produkter og afsætningsmarkeder**

(26) BHC var hovedsagelig beskæftiget inden for områderne støbning, sliddele og serviceydelser. På området støbning (25 % af omsætningen) fremstillede virksomheden navnlig komponenter til maskin- og bilindustrien, et område, der er præget af et stærkt konkurrencemæssigt pres. Sliddele (50 % af omsætningen) fremstilles hovedsagelig til cementindustrien. Ifølge anmeldelsen er der imidlertid ikke overkapacitet på dette område, da der er tale om en kundeorienteret produktniche. Endelig tegnede serviceydelserne sig for 25 % af omsætningen.

(27) Med en produktion på ca. 20 mia. EUR om året hører Fællesskabet blandt verdens største producenter af støbegods. På dette område fremstilles der hovedsagelig komponenter til maskin- og bilindustrien. Støbeindustrien består af små og mellemstore virksomheder.

(28) Støberier er underleverandører til industrivirksomheder og er derfor i høj grad afhængige af udviklingen og efterspørgslen hos deres kunder. Som følge af konjunkturnedgangen er antallet af ansatte i støbeindustrien siden 1989 faldet med 50 000 i hele Fællesskabet, hvilket svarer til ca. 20 % af de ansatte inden for dette område.

(29) I sammenligning med andre sektorer er udenrigshandelen ikke af særlig stor betydning i forbindelse med støberiprodukter.

(30) Støbeindustrien hører ikke ubetinget til blandt vækstsektorerne. Hvis der ses bort fra konjunkturudsving, har produktionen stort set ikke ændret sig i de seneste ti år. Den værdistigning, der har været tale om i denne periode, afspejler blot tendensen til, at produktionen flyttes over på forædlet støbegods.

(31) Støberierne blev hårdt ramt af den seneste konjunkturnedgang i 1990-1993. I 1994 blev denne udvikling dog vendt til det bedre, og der var ingen overkapacitet på markedet. Da der desuden i de foregående år er gennemført en omfattende personalenedskæring, og en lang række produktionsprocesser rationaliseres yderligere, kan der igen spores en vis optimisme i sektoren. Som bevis for de vellykkede rationaliseringsforanstaltninger kan nævnes, at produktionsmængden i 1995 blev opnået med 20 % færre ansatte end i 1989 ([12]),

3. **BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER**

(32) Ved brev af 9. juni 1998 modtog Kommissionen bemærkninger fra virksomheden Maschinenfabrik Liezen und Gießerei GmbH, som havde indgivet klagen af 2. september 1996.

(33) Virksomheden glæder sig over Kommissionens beslutning om at indlede proceduren mod BHC og anfører endnu en gang argumentet om, at der i mange år har været overkapacitet i støbeindustrien. Statsstøtte til virksomheder i denne sektor påvirker konkurrencevilkårene og skal undgås, da disse virksomheder derved får yderligere midler, som gør dem i stand til at sælge deres produkter under markedsprisen.

([12]) Se Panorama of EU Industry 1997, s. 10-41.

(34) Den omstændighed, at der den 18. april 1996 blev indledt generaleksekution mod BHC, kan heller ikke få den konsekvens, at der ikke foretages en undersøgelse af den allerede ydede støtte, som har påvirket konkurrencevilkårene.

(35) Ifølge det omhandlede brev har den nye virksomhed, som efter generaleksekutionen er blevet oprettet af hr. Schulze-Brockhausen, igen ansøgt om støtte hos delstaten Sachsen. Offentlig støtte til »redningsløsningen«, hvor BHC's aktiviteter videreføres under samme ledelse, ville imidlertid i tilfælde af en godkendelse være ensbetydende med, at de gældende støtteregler blev omgået, og der igen skete en urimelig fordrejning af konkurrencevilkårene.

(36) Såfremt de tidligere og nye støtteforanstaltninger skulle vise sig at være omstruktureringsstøtte, rejser der sig det spørgsmål, om betingelserne i rammebestemmelserne er opfyldt. Princippet om, at omstruktureringsstøtte kun kan ydes en enkelt gang, ville blive omgået, hvis den nye virksomhed modtager denne støtte.

4. KOMMENTARER FRA TYSKLAND

(37) Tyskland efterkom Kommissionens anmodning ved brev af 4. maj 1998. I realiteten drejer det sig i den forbindelse om anmeldelse af alle de støtteforanstaltninger, der er ydet til BHC.

(38) Med hensyn til spørgsmålet om støtte til den nye virksomhed, der blev oprettet som redningsløsning, meddelte Tyskland ved brev af 4. december 1998, at BHG Guß- und Verschleißtechnik GmbH og GVT Guß- und Verschleißtechnik GmbH Chemnitz havde ansøgt om regionalstøtte på 2,149 mio. DEM på grundlag af støtteordningen Gemeinschaftsaufgabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur«.

(39) Tyskland bekræftede disse oplysninger i brev af 11. maj 1999 og gjorde endnu en gang rede for, hvorfor støtten til BHC efter de tyske myndigheders opfattelse er forenelig med rammebestemmelserne.

5. VURDERING AF STØTTEN

5.1. Støtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1

(40) Det kan ikke udelukkes, at de beskrevne støtteforanstaltninger har påvirket samhandelen mellem medlemsstaterne på det omhandlede marked. Hver af disse støtteforanstaltninger skal derfor undersøges på grundlag af EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

(41) Garantien på 90 % i forbindelse med et investeringslån på 20 mio. DEM og et driftslån på 10 mio. DEM — dvs. en garanti på i alt 27 mio. DM — blev stillet som led i en ordning, der var anmeldt til og godkendt af Kommissionen. De kriterier, der er nødvendige for at anvende denne ordning, blev overholdt.

(42) Tilskuddet på 7,406 mio. DEM blev ydet på grundlag af støtteordningen Gemeinschaftsausgabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur«, der var anmeldt til og godkendt af Kommissionen.

(43) Den skattemæssige investeringspræmie på 1,147 mio. DEM blev ydet på grundlag af ordninger, der var anmeldt til og godkendt af Kommissionen.

(44) Garantien på 80 % i forbindelse med et driftslån på 2,3 mio. DEM — dvs. en garanti på 1,8 mio. DEM — blev stillet på grundlag af delstaten Sachsens garantiordning (N 73/93). Generelt tillader denne ordning kun garantier i forbindelse med lån på mindst 5 mio. DEM. I undtagelsestilfælde kan Sächsische Aufbaubank eller Bürgschaftsbank Sachsen GmbH dog også indestå for lån på under 5 mio. DEM. Dette er tilfældet, hvis lånet anvendes til at finansiere omstruktureringsprojekter, og garantien således skal bidrage til, at en omstruktureringsplan lykkes. Godkendelsen heraf er betinget af, at der udarbejdes en omstruktureringsplan, som kan genoprette virksomhedens rentabilitet. Blev der udarbejdet en sådan omstruktureringsplan, skal Kommissionen undersøge, om rentabiliteten kunne genoprettes ved hjælp af denne plan.

(45) Den passive kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM blev ydet på grundlag af delstaten Sachsens konsolideringsfond (N 117/95). Denne ordning blev bl. a. godkendt på betingelse af, at ingen virksomheder, som allerede modtager omstruktureringsstøtte til kriseramte virksomheder, omfattes heraf. Dette forbud mod kumulering blev ikke overholdt, da støtten blev ydet ved siden af garantien på 80 % i forbindelse med et lån på 2,3 mio. DEM fra Sächsische Aufbaubank. Tyskland er af den opfattelse, at der i dette tilfælde ikke er tale om kumulering af støtte, da de to støtteforanstaltninger ikke skal betragtes som adskilte foranstaltninger, men derimod som en enkelt omstruktureringsstøtte. De tyske myndigheder anfører, at ved at anvende to støtteordninger har det været muligt at reducere støttens samlede intensitet, fordi garantier har lavere intensitet end lån. Denne argumentation kan ikke accepteres. Hvis Kommissionen accepterede en sådan argumentation, ville ethvert forbud mod kumulering miste sin betydning og overholdelsen heraf blive vilkårlig. I øvrigt anses støtteintensiteten i forbindelse med en garanti eller et lån, som staten yder til en kriseramt virksomhed, for at være på 100 % og kan dermed sidestilles med et tilskud ([13]). Da betingelserne i denne ordning ikke blev

([13]) Meddelelse til medlemsstaterne fra Kommissionen: Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 og af artikel 5 i Kommissionens direktiv 80/723/EØF på offentlige virksomheder i fremstillingssektoren (EFT L 307 af 13.11.1993, s. 3).

opfyldt, skulle foranstaltningen have været anmeldt særskilt i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Tyskland har ikke overholdt denne forpligtelse, hvorfor støtten blev ydet ulovligt og skal betragtes som ad hoc-omstruktureringsstøtte.

(46) Også betalingshenstanden fra Stadtwerke Chemnitz på 1,167 mio. DEM udgør statsstøtte i medfør af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, og skulle have været anmeldt på grundlag af EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Rent formelt er den derfor ulovlig. Dette sikrer yderligere likviditet og kan dermed sidestilles med et lån.

(47) Lånet fra BvS på 500 000 DEM blev ydet til en kriseramt virksomhed og skal betragtes som støtte i medfør af EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Da støtten ikke blev anmeldt, er også den formelt ulovlig. Dette beløb skal forhøjes med udlånsrenter på 5 800 DEM.

5.2. **Undtagelse i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3**

(48) Kommissionen skal undersøge, om støtten kan omfattes af en undtagelse på grundlag af EF-traktatens artikel 87, stk. 3.

(49) I forbindelse med BHC baserer Kommissionen sig på undtagelsesbestemmelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), som vedrører »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«. Hovedformålet med den pågældende støtte er ikke at fremme den regionale udvikling, men derimod at omstrukturere en kriseramt virksomhed. En sådan støtte kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis kriterierne i rammebestemmelserne er opfyldt.

(50) Delstaten Sachsens garanti på 80 % i forbindelse med et driftslån på 2,3 mio. DEM, den passive kapitalinteresse fra konsolideringsfonden og betalingshenstanden fra Stadtwerke Chemnitz på 1,167 mio. DEM samt lånet fra BvS på 500 000 DEM kan betragtes som omstruktureringsstøtte. Den støtte, der blev ydet i 1997 som følge af nye likviditetsproblemer, kan anses for at være yderligere foranstaltninger, der er nødvendige for omstruktureringen.

(51) For at disse støtteforanstaltninger kan godkendes af Kommissionen, vil følgende betingelser skulle opfyldes:

a) virksomhedens rentabilitet genoprettes på længere sigt ved hjælp af omstruktureringen

b) urimelige konkurrencefordrejninger forhindres

c) støttens størrelse og intensitet begrænses til det for omstruktureringen strengt nødvendige minimum, og omstruktureringsomkostningerne overstiger ikke de fordele, der kan forventes

d) omstruktureringsplanen gennemføres fuldstændigt, og alle de betingelser, som Kommissionen stiller, opfyldes

e) der føres tilsyn med omstruktureringsplanens gennemførelse på basis af detaljerede årlige rapporter.

(52) Det er en grundlæggende betingelse for enhver omstruktureringsplan, at den inden for et rimeligt tidsrum og på basis af en realistisk vurdering af virksomhedens fremtidige driftsvilkår genopretter virksomhedens rentabilitet på længere sigt.

(53) Omstruktureringsplanen var baseret på følgende finansielle udvikling i virksomheden:

(DEM)

	1995 Faktisk værdi	1996 Prognose	1997 Prognose	1998 Prognose
Omsætning	18 394 000	30 779 000	34 550 000	37 600 000
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	10 384 000	9 833 000	10 450 000	11 400 000
Personaleomkostninger	6 689 000	7 900 000	8 327 000	8 327 000
Afskrivninger	361 000	2 405 000	2 800 000	2 800 000
Årsresultat	—	–1 546 000	247 000	2 163 000

(54) Kommissionen er af den opfattelse, at omstruktureringsplan ikke er baseret på en realistisk vurdering. Planen tager i enkeltheder udgangspunkt i en forøgelse af salget fra og med 1996 og den dermed forbundne betydelige stigning i omsætningen. Endvidere skal der ifølge planen foretages en finansiel sanering af virksomheden gennem salg af grunde, som ikke er nødvendige for driften. Stigningen i omsætningen er i det væsentlige afhængig af virksomhedens præstation på markedssegmentet cement, som virksomheden vil satse på. Ifølge planen vil omsætningen således stige med mere end 60 % mellem 1995 og 1996. Kommissionen er af den opfattelse, at vurderingerne med hensyn til omsætningsstigningerne er overvurderet i planen. Det er usandsynligt, at BHC så hurtigt kan få fodfæste på et nyt marked. Dette forudsætter såvel erhvervelsen af en speciel knowhow som en teknisk tilpasning af maskinerne. I øvrigt er den finansielle sanering af BHC, som befinder sig i en særdeles spændt finansiel situation, afhængig af, at grunde, som ikke er nødvendige for driften, sælges til en pris af mindst 5 mio. DEM. De nye tyske delstater er imidlertid kendetegnet ved, at udbuddet af industrigrunde overstiger efterspørgslen. Den mindstepris, som BHC's ledelse fastsatte, må betragtes som usikker. I rapporten fra LOGOS-Consult betragtes dette som risikabelt, da det provenu, der på kort sigt vil kunne opnås, kun ville ligge på 3-4 mio. DEM. På baggrund heraf er Kommissionen af den opfattelse, at virksomhedens rentabilitet ikke kan genoprettes inden for et rimeligt tidsrum.

(55) Virksomhedens videre udvikling bekræfter denne vurdering. I slutningen af 1996 oplevede BHC igen store likviditetsproblemer, og omsætningen indfriede heller ikke forventningerne. I dette år havde virksomheden et tab på over 7 mio. DEM ([14]).

(56) Der er flere grunde hertil:

a) grundene kunne ikke sælges

b) forskellige tilgodehavender kunne ikke inddrives

c) virksomheden havde betydelige tekniske problemer, som gjorde, at den planlagte omsætning ikke kunne nås.

(57) Trods ny finansiel støtte i februar 1997 blev BHC's rentabilitet ikke genoprettet — virksomheden havde i perioden januar-april 1997 tab på over 5 mio. DEM ([15]). Den 18. april 1997 blev der derfor anmodet om generaleksekution. Alt dette bestyrker Kommissionen i, at omstruktureringsplanen ikke var baseret på en realistisk vurdering, og at virksomhedens rentabilitet ikke kunne genoprettes. Den første af betingelserne i rammebestemmelserne er ikke opfyldt, og støtten er dermed ikke forenelig med fællesmarkedet.

(58) Det skal endvidere undersøges, hvilken indvirkning støtteforanstaltningerne har haft på konkurrencevilkårene på markedet for støberiprodukter. Ifølge de oplysninger, som Kommissionen råder over, er der ikke tale om overkapacitet på dette område. Da BHC er en SMV med hjemsted i et område, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 2, litra a), og der er ikke overkapacitet i sektoren, er Kommissionen af den opfattelse, at omstruktureringen ikke har været forbundet med skadelige virkninger på konkurrenterne.

(59) Der er en betingelse i rammebestemmelserne, der ikke er opfyldt. Omstruktureringsstøtten til BHC kan derfor ikke godkendes, uden at det er nødvendigt at vurdere virksomhedens eget bidrag til omstruktureringsomkostningerne.

6. **KONKLUSION**

(60) Tyskland har ikke opfyldt betingelserne for at anvende delstaten Sachsens garantiordning (N73/93), da omstruktureringsplanen ikke kunne genoprette virksomhedens rentabilitet. Støtten skal betragtes som ad hoc-omstruktureringsstøtte. Kriterierne i rammebestemmelserne er ikke opfyldt. Garantien på 1,8 mio. DEM (80 %) i forbindelse med et driftslån på 2,3 mio. DEM er dermed uforenelig med fællesmarkedet.

(61) Betingelserne for at anvende ordning N 117/95 (overholdelse af forbuddet mod kumulering) blev ikke opfyldt. Den passive kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM fra konsolideringsfonden betragtede Kommissionen derfor som ad hoc-omstruktureringsstøtte. Kriterierne i rammebestemmelserne blev ikke overholdt. Den passive kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM er dermed uforenelig med fællesmarkedet.

(62) For så vidt angår betalingshenstanden fra Stadtwerke Chemnitz på 1,167 mio. DEM, er der her tale om omstruktureringsstøtte. Da kriterierne i rammebestemmelserne heller ikke blev overholdt i denne forbindelse, er denne støtte heller ikke forenelig med fællesmarkedet.

([14]) BHC's balance og resultatopgørelse for 1996 foreligger ikke.
([15]) Dette tal stammer fra den fortegnelse af 18. april 1997, som forvalteren har udarbejdet over aktiver og passiver. For 1997 er regnskabet ufuldstændigt.

(63) Lånet på 500 000 DEM fra BvS er ikke i overensstemmelse med de kriterier, der gælder for tildeling af omstruktureringsstøtte, og kan heller ikke godkendes på grundlag af undtagelsesbestemmelserne i rammebestemmelserne.

(64) Kommissionen konstaterer, at Tyskland har ydet den omhandlede støtte i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Delstaten Sachsens garanti på 1,8 mio. DEM, den passive kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM fra konsolideringsfonden, betalingshenstanden på 1,167 mio. DEM og lånet fra BvS på 500 000 DEM plus renter på 5 800 DEM skal tilbagesøges af Tyskland i overensstemmelse med de gældende bestemmelser og procedurer i tysk lovgivning —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statsstøtte på 5,9728 mio. DEM, som Tyskland har ydet til Brockhausen Holze GmbH, Chemnitz, er uforenelig med fællesmarkedet.

I denne støtte indgår følgende:

a) en garanti på 1,8 mio. DEM fra delstaten Sachsen

b) en passiv kapitalinteresse på 2,5 mio. DEM fra delstaten Sachsens konsolideringsfond

c) et lån på 500 000 DEM plus renter på 5 800 DEM samt

d) en betalingshenstand på 1,167 mio. DEM.

Artikel 2

1. Tyskland træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel 1 nævnte støtte, som allerede ulovligt er udbetalt til støttemodtageren.

2. Tilbagesøgningen skal ske i overensstemmelse med bestemmelserne og procedurerne i tysk lovgivning. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, den blev udbetalt til støttemodtageren, og indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

Artikel 3

Forbundsrepublikken Tyskland underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. juli 1999.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen